

Tribuna Nouă

REDACȚIA ȘI
ADMINISTRAȚIA:
Bulev. Regina Maria Nr.
12. Tipografia „Aradul”
Nr-ul Telefonului 357.

INBETRI
se primesc după tariful
Administrației ziarului
și la toate agențiile de
publicitate.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL
Apare zilnic la orele 5 dimineața

3 Lei ex.

Problema dezarmării

Arad, 11 Iunie.

conferință a dezarmării în zi-
moastre de războaie economice
care provoacă o atrozitate
mai degrabă decât conștient
de grabă conștient
o inițiativă prea utopică.
seama de faptul că mar-
a avut drept urmare,
alte, o mobilitate extremă a
mondiale în diferite che-
grave, o necurată și rapidă
intervale scurte, a
și criteriilor morale și a
de conduită, menținerea la
ideii dezarmării prin
diferitelor conferințe, c-
fericită mai apro-
mai îndepărtate. Este, în-
o sămânță bună arun-
credere că va da, cândva,
efective.

priveste ultimile comisii
Geneva, deși ele n'au putut a-
rezultate pozitive, ambele
totuși utilitatea lor.

comisiune a discutat largi-
Comitetului Societății Națiilor,
comisiune, reducerea arma-
lor. Și deși rezultatele lor nu
decisivă, au avut o atitudine în-
necesitățile momen-
Din crizele prin care au trecut
treacă multe din statele
one, un sigur lucru, a fost
pactul, mecanismul,
Națiilor trebuie să mai
atlas; trebuie păstrate cu
mijloacele de acțiune de
dispun guvernele atât timp cât
fi fost create altele noi
a pută lua locul celor vechi.
timp cât va dura tensiunea
de tratatele de pace, ar fi
să se slăbească mijloacele
dispun statele pentru exi-
lor.

comisiunea însărcinată cu prepa-
proiectului de reorganizare a
„Societății Națiilor”,
o săptămână de deliberări, a
și recomandă Consiliului un
emanând de la lordul Cecil,
numărul membrilor neer-
la 9 și crează printre ei
realizabili, între aceștia
ar fi prevăzută Spania și
Dacă aceste puteri nu se
vădită cu acest avantaj și
vădită în a cere câte un loc per-
le nu vor mai fi reale în
verie, și noui membri vor
imediat în funcție astfel că
nu va mai fi posibilă ca
anarea excepțională din Mar-

astă iscusită combi-
vor trebui învinse dificul-
tăți: amenajarea Spaniei
de a se retrage din so-
de nu li se va da satisfacție,
a numeroase puteri contra
rei a trei locuri noi. Intra-
oigoare a tratatelor dela Lo-
din ce în ce mai împopular
cheierea tratatului germano-
devenit inoportun. În orice
and nu se va face. Este deci
de țările ca așa fiind situa-
țării nu pot să dezarmeze nici
ate, nici materialmente în-
a siguranța lor să fie garan-

astă concluzie a ajuns co-
pregătitoare a dezarmă-
ardul Cecil s'a silit înzadar
cheștiunea dezarmării în-
de cheștiunea siguranței,
a prezenta dezarmarea ge-

nerală ca o garanție a siguranței, cea
ce n'a avut succes.
Teza franceză care constă în a
se garanta întâi siguranța statelor
și pe urmă să se procedeze la o
scădere a armamentelor, teză sus-
ținută în Comisiunea de dl Paul-
Boucour, a fost sprijinită cu tărie
de către delegații Italiei, Belgiei,
Cehoslovaciei, României, Poloniei și
Jugoslaviei. Ideia primordială că
statele europene trebuie să-și pă-
streze forțele espabile de a respinge
agresiunile aflat în reprezentanții
tuturor acestor țări, partizani con-
vinsi.

A doua idee franceză fundamen-
tală a problemei pusă în discuție
este că pentru fixarea dezarmării,
trebuie scoțite toate resursele unei
țări, atât economice cât și finan-
ciare, industriale, demografice, etc.
toate aceste formând în realitate
forțele de război ale unui stat mo-
dern.

Subcomisiunile au fost însărci-
nate la sfârșit să prepare elemen-
tale de apăsare pentru conferința
viitoare.

Pacificității din toate țările ar tre-
bui să-și dea seama că plătind prea
mult pentru dezarmarea completă,
ei sunt adevărații dușmani ai pă-
cii — încheie distinsul ziarist fran-
sez. El încurajează speranțele celor
cari plănuiesc să le sugrume.

Din fericire majoritatea membri-
lor Comisiunii de la Geneva, a re-
comandat soluția provizorie, care
este și ea mai bună; să se facă
aranjamente care să dea siguranța
contra agresiunilor, și acest lucru
se poate obține numai prin tratate
defensive regionale. Pe măsură ce
aceste tratate vor asigura pacea pe
regiuni, se va putea proceda treptat-
treptat la dezarmarea ce va ajunge
astfel să fie generală.

Acest sistem este baza „Micii-
Intelegerii”, ca și a politicii externe
franceze. Prin dezvoltarea lui se va
realiza dezarmarea popoarelor.
Din tot ce s'a făcut până azi
pentru deslegarea problemei dezarmării
va rămâne în picioare un prin-
cipiu: întâi garanție de siguranță
și apoi dezarmare, iar nu dezarma-
rea ca garanție.

Namât în marginile acestui prin-
cipiu se poate ajunge la o soluție
fericită.

Operațiunile armatei italiene în Cirenaica

În Cirenaica s'a dezvoltat o importantă ac-
țiune militară cu următoarele obiective: 1.
urmărirea războaielor organizațiilor re-
bele rămase în Cirenaica, până în cele mai
îndepărtate locuri unde s'au ascuns. 2. Im-
pedecarea recolta erezului de către rebelii
din Gebel meridional, precum și confis-
carea și distrugerea vitelor din posesiunea
lor, pentru a completa astfel efectul pro-
dus de închiderea frontierei egiptene. 3.
Stabilirea unei linii închise pentru a împie-
dica infiltrarea rebelilor. În teritoriile de
unde au fost dislocate populațiile supuse.
4. Intensificarea acțiunii de dezarmare a
populației înșur.

Operațiunile s'au dezvoltat în presajia
zonei Gebelului central în cursul ultimelor
zile ale lunii Mai și a primelor zile din
luna Iunie. Toate obiectivele au fost atinse.
S'au capturat peste 9000 vite și 500 că-
mile. Italianii au avut numai câțiva răniți
printre care un maior și un locotenent. În
cursul operațiilor aviația a sprijinit în
mod strălucit trupele participând la ac-
țiune cu mitraliere și cu aruncătoare de
bombe.

Pușkin viu

Arad, 12 Iunie

Sub titlul de mai sus a apărut acum câteva
zile la Moscova o carte a cunoscutului cercetător
al lui Pușkin Agukin, în care acesta a adunat
amintirile contemporanilor poetului Pușkin.

Între altele, e descris foarte bine chipul lui
Pușkin, în general tot exteriorul acestuia și
câteva caracteristici interesante. Putem citi de ex.
că atunci când Pușkin, ca absolvent de liceu, a
fost primit în colegiul afacerilor străine, era
foarte sărac și lipsa de bani îl făcea adesea să
suferă. Pentru veniturile sale nu primia nici un
ban și trebuia să se mulțumească cu ceace îi
trimitea tatăl său, care nu era însă prea darnic.
Tânărul Pușkin trebuia să roșie mult de tot pe
tatăl său, ca acesta să se îndure să i cumpere o
pereche de pantofi cu agrafă, cari erau pe atunci
la modă. Tatăl îl oferi mai întâi pantofii săi
păstrați din timpul țarului Pavel I.

Pușkin singur era foarte darnic. Nu odată
s'a întâmplat ca să dea de pomană cerșetorilor,
25 ruble. Odată Pușkin se preumblă cu barca.
Apa era atât de limpede, că se putea vedea până
la fund. El luă câteva monede de aur și le arun-
că una după alta, ca să vadă cum cad și cum stră-
lucesc în apă.

Pușkin era puternic, musculos, putea să
meașgă pe jos mult timp, era învigorat și călă-
ret de forță, spădășul strălucit, tinzător și
perfect om de societate. Chipul său era foarte
expresiv și plin de viață. Ca corp era de statură
mijlocie, având și bine făcut. Punea mare preț pe
unghiile sale, pe care le lustruia întodeauna
frumos. La arătătorul mâinii stângi purta un
degetar de aur, ca să-și apere unghia. În 1833
cazarii din Orenburg l'au luat pe Pușkin, din
cauza unghiilor sale lungi, drept „Antichrist”.

În 1818, după o grea boală, Pușkin fu nevoit
să-și tondă părul și de atunci purta perucă. Într-un
rând, la teatrul mare, în timpul unei scene pater-
nice, Pușkin se făcu că-l o căld, își luă peruca de
pe cap și se servi de dăruș ca de un avantaj.
Altfel, la o reprezentare își luă jos peruca și
salută cu ea pe artistele cunoscute.

Deschiderea parlamentului din Cairo

Londra. — Se comunică din Cairo că în
discursul tronului citit de Adia Pașa cu prile-
giul deschiderii parlamentului, guvernul
egiptean anunță că se va strădui să stabi-
lească bune relațiuni cu Marea Britanie, în
vederea dobândirii unei complete inde-
pendențe. Regele Fouad și Zagoul Pașa au
fost ovaționați.

Precum zice Șpențăr

Azi așa măne așa — micul funcțio-
nar de bancă Popescu Filip începu să
aibă nemulțumiri în viață. Activitatea lui
ca om de casă se mărginise la patru co-
pi. Și autorul principal al acestor patru
crime precegetate — Popescu Filip — văzu
cu timpul că nu prea face bine ceace face.
La această perioadă a vieții lui, când a-
bia atingea patruzeci de ani, izbucni să se
convingă din proprie inițiativă că încă nu
era om deplin format pentru societate.

Și Popescu Filip al nostru începu să se
formeze. Ca funcționar de bancă lua con-
tact cu fel de fel de lume: și sus pusă și jos
pusă. Pentru lumea sus pusă simțea nevoia
unui bagaj intelectual mai mare. Într'adevăr,
când își cerceta bagajul intelectual rămase
uimit ca în fața unei catastrofe. Căci ce a-
vea el în afară de trei clase comerciale? Ni-
mic. În viața lui nu mai celtise o carte.

Formeză-te, băiete, — erau cuvintele care
il torturau dela o vreme.

Se întănea cu prietenii la un păhar cu
vin. Vorbă, glumă, râdea cu o coțcă
copilărească, dădea din mâni și se lovia cu
palma peste frunte de-ți era mai mare
dragul de el. Dar în mijlocul celui mai pu-
ternic entuziasm formeză-te băiete interve-
nia de odată ca un ce absolut. Lăsa atunci
capul pe plept, mâinile îl cădeau moleșite
de a lungul truului și se lătrăta până la
lacrimi.

În casă cu ai lui, tot așa. Avea o ne-
vastă frumoasă, după care, fără să vrea,
își fugiau ochii. Când da să fie și el mai
întim cu ea, formeză-te băiete îl opra ca
și cum ar fi fost o sentință, care te apucă
tocmai la trecerea graniței de biletul de
voie.

Uitase Popescu Filip un sigur lucru în
viață: să se formeze. Începu făcuse tot
ce i-a stat în putință: copii, case mari

Situația din Polonia

— Uniunea „Indezptării Republicei” —

Varșovia (Ceps). — Opinia publică
poloneză este acum cu mult mai liniștită
de-ât în primele zile după recenta revoluție,
toteși ea nu și-a găsit încă cursul hotărât.
Depinde foarte mult de atitudinea guvernului
Bartel față de actualul Parlament, de
programele pe care guvernul le va prezenta
opinii publice și de reformele pe care
intenționează să le introducă. Constituția
noului guvern încă nu este gata. De unde
acum câteva zile se afirma că formarea
noului cabinet va fi foarte ușoară și că
numai 2 sau 3 miniștri vor fi înlocuiți, se
vede acum că tratativele pentru formarea
guvernului merg foarte greu și atât prinul
ministru cât și colaboratorii săi sunt
conștienți de piedecile pe care noul guvern
le întâiește în drumul său. La opinia pu-
blică poloneză se poate observa două
curenți: unul care este în contra actualului
Parlament și cere noul alegeri, ba chiar
înlăturarea întregului sistem parlamentar, și
celalalt care apăsărează drepturile constitu-
ționale ale actualului parlament și cere
restabilirea situației de dinaintea revoluției.
Încep acum să se vădă și mai mari adver-
sari ai Parlamentului erau deputații de
dreapta. Acum situația s'a schimbat: adver-
sarii actualii camere sunt partidele de
stânga, care imediat după revoluția din
Varșovia s'au declarat de partea lui
Piłsudski și speră acum ca la noul alegeri
să aibe de partea lor o majoritate suficientă
de voturi și să-și întărească astfel situația
lor politică. Această tendință se arată nu
numai în cererile parlamentare ci și în
afara Parlamentului unde încează în mod
activ diferite organizații politice, care au o
influență destul de mare în desfășurarea
evenimentelor.

Imediat după revoluție s'a format la Va-
rșovia „Uniunea pentru indezptarea republi-
cilor” (Związek Naprawy Rzeczypospolitej),
care caută să producă o schimbare radicală
în opinia publică poloneză, cum s'a prece-
nizat de către partidele de stânga. Aceasta
Uniune a declarat că va sprijini orice gu-
vern care va lucra pe baza programului lui
Piłsudski, dar totodată va face totul ce gu-
vernul nu va putea executa. Uniunea se
compune din 3 societăți: Societatea centrală
a colonizatorilor militari, cea a preșcitor și so-
cietatea răsunătorilor din Silezia (contra Ger-
maniei în 1918). Noua mișcare a avut chiar

dela început un mare succes, deoarece cele
3 societăți se pot sprijini pe organizațiile
lor cari sunt foarte întinse și puternice. În
opinia publică cu tendințe radicale noua miș-
care se bucură de multe simpatii. Cercurile
moderate din Polonia sunt însă de părere
că luptele politice să se dea numai în Pa-
rlament și că toate certurile trebuie a fi
rezolvate pe tărâmul parlamentar. Majorita-
tea opiniei publice n'a pierdut însă cre-
dența, ca Camera poloneză fie cea actuală
sau cea viitoare, va fi aceea care va solu-
ționa conflictele interne și directivele politice,
deși s'au înfățișat afară de Parlament și
uneori în contra lui diferite organizații
de dreapta sau de stânga.
Constituția noului guvern va contribui
la rezolvarea cât mai grabnică a situației
actuale din Polonia.

Ajutorul consiliului Societății Națiilor pentru refugiații bulgari

Geneva. — Consiliul Societății Națio-
nlor a autorizat emiterea unui împrumut de
2 milioane și jum. lire sterline în favoarea
refugiaților bulgari și a amănnt pentru se-
siunea din Septembrie, cercetarea propune-
rei care tinde să precizeze obligațiunile și
sancțiunile, în vederea reducerii armamen-
telor.

Ungaria și proiectul taxelor vamale ale Cehoslovaciei

Budapesta. — Agenția Telegrafică Un-
gară a dat următorul comunicat:
„Se știe că parlamentul cehoslovac a în-
ceput discuția proiectului pentru mărirea
taxelor vamale la produse agricole. Acest
proiect fixează taxe prohibitive în
privința articolelor principale ale exportu-
lui Ungariei și prevede imposibilitatea de a
reduceri aceste taxe chiar prin tratatele co-
merciale. Guvernul ungar a comunicat eri
guvernului cehoslovac prin ministrul Un-
gariei la Praga că atâta timp cât rămâne în
vigoare taxele prohibitive întreprinse con-
tra exportului ungar, tratativele economice
prevăzute între Ungaria și Cehoslovacia
vor putea fi considerate de mai înainte ca
fără rezultat.”

Șpențăr

Trecu o lună, Popescu Filip tot la Spa-
ncer era. Trecu două luni, el tot acolo era.
Trecu un an și nici nu se gândia măcar să
își dă atmosfera șpențărească.

Se aștia foarte mulțumit, de și se uita
cu groază la stătea cărți pe care trebuia să
le studieze.

Adeci cum să le studieze? Vreau să zic
să le învețe pe din afară pentru că așa a
apucat să facă cu Șpențăr.

Și tare mulțumit era de progresele fă-
cute. Într'adevăr viața i se înfățișă supt
alte aspecte. I se schimbă cu timpul con-
cepția despre copii, despre casa cu gam-
liă, despre viața lui. Asupra acestora nu
mai încăpea îndoielă că își putea afirma
superioritatea. Începu să se întrebe pen-
truce trăiește, ce este societatea, ce este
absolutul în sine. Trecu apoi la eter, la
moarte, la viața de apoi și Popescu Filip
prinsă a călca cu piciorul plin de încredere
în domeniul filosofiei.

Se abține însă să înceapă discuțiile cu
alții pentru că nu isprăvise pe Șpențăr.

La 26 Iulie îl dădu gata. E ca și cum ai
spune: ce mi-e Șpențăr, ce mi-e Popescu
Filip, e tot una.

Și ce cine se lătlăia, fie pe stradă, fie
la cafenea, îl spunea:

— Știi că la 26 Iulie sănt hotărât să mi
crist superioritate!

Unii căltau puțin din cap. Și el o spu-
nea atât de grav că în scurt timp tot ora-
șul știa că, la 26 Iulie, Popescu Filip dela
Banca de Scoot își va arăta superiori-
tatea.

Într'adevăr, ca câteva zile mai înainte-
afise mari îl anunțau prin tot orașul confe-
rința despre Șpențăr și tradițiile soci-
ale noi.

Conferința trebuia să aibă loc în sala
Sindicatului micilor morari, oars 9 a. m.
Cu două zile înainte numai vorbi cu ni-
meni și nu se mai duce la serviciu. Se
plimba singuratic, cu ochii atinșiți în pă-
mânt. Avea acum haine negre, mânuși negre

A scosit „TAKY“ la VOJTEK și WEINZ drogerie. Proprietar Ladislau Ordelt.

Loc deschis. Atențiune!

Prin aceasta aduce cunoștință on. publicului că filiala mea din nou aranjată o voi deschide în 12 I. c. (Sâmbătă) în Bulev. Regele Ferdinand 52 (f. Boros Béni-tér).

(2141)

Iosif Eisele, macelar.

Subsemnatii cu onoare aducem la cunoștință, că dl. Bela Reiner a eșit în mod amical din firma noastră în l. l. c. Totodată avem onoare a face cunoscut că dl Ioan Schmalter ca pianist intrat în firma noastră, care având pe acest teren o praxă mare, este o garanție că on. clienții vor fi serviți ca și până acum.

Rugăm și pe mai departe sprijinul binevoitor al on. clienții, rămânem cu deosebire stimă: Succ. lui Leopold Réthy și fiul, tipografie, Eugen Réthy, Iuliu Szasz, Ioan Schmalter.

Pentru cele cuprinse la acest loc răspunde autorul.

Jurnale de modă de primăvară cele mai noi, note muzicale noi și anticvariate. Viori noi și vechi, precum și accesorii lor. Revizite de birouri. Hărțile pt. scrisori și împachetat, penite, blocuri pt. casă, hărțile creșt. servetele, cărți române, germane, franceze și engleze.

Biblioteca de imprimeuri cu cărți române și străine. Telefon Nr. 385. Telefon Nr. 385.

IZIDOR KERPEL Bulev. Regina Maria 12. (2427/a)

Să ne ferim! de cremele de obraz care conțin prea multe săruri metalice, aceste fiind veninoase strică teribil pielea obrazului. Se folosim deci numai crema FOLDES „Max-git” conținând materiale bune cari vindecă toate bolile pielii. Este recunoscută prin efectul ei, pielea obrazului devine fină și fragedă. Dr. Földes și Heha, Arad. (2855)

Nr. act. 717/1926.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul notar public aduce la cunoștință publică, că în ziua de

21 Iunie 1926 la orele 5 d. m.

în biroul nostru din Arad, Strada Alexandrii No. 3, se vor vinde la licitație publică pe lângă intervenția subsemnatului notar public în conformitate cu dispozițiile din §-ul 306 din codul comercial în sarcina, rizicului și cheltuielii firmei Tiberiu Soltész din Arad diferite mărfuri de ață, bumbac și de brodat date în gaj comercial pe lângă prețul de strigare de 1,700.000 Lei, celui care va oferi mai mult, pe lângă plată în numerar, în caz de lipsă eventual chiar și sub prețul de strigare.

Amatorii vor trebui să depositeze la mâna notarului public ca vadiu 10% din prețul de strigare înainte de participare la licitație.

Deschiderea specificată a mărfii ce va licita, informațiuni cu privire la vederea mărfurilor și condițiunile detaliate de licitație se pot cunoaște în biroul subsemnatului notar public în orele oficioase.

Arad, la 1. Iunie 1926.

Notar public:

(ss) Dr. SILVIU PASCUTIU, (2900) Arad.

Buburuzele, petele de ficat, pistrui și ori și ce lipă de frumusețe dispere prin folosirea

Crema de camfor „ELSA”

Unica pregătitoare, Farmacia WEISZ Arad, Str. Matei Corvinu. Se capătă în toate drogheriile. 1 cutie 30.— Lei. (2078)

Mașini, toffelul de articole impletite și tricotate, sweater pt. copii, lingerie, albitori colorate pt. dame, ultima modă, prețurile foarte avantajoase la Szántó Strada Eminescu (fost Deák Ferenc-u.) 6, vis-a-vis dela cafenea „Cornul Vânătorului”. 2829

Buchete și cununii ocazionale frumoase, flori în diferite variațiuni, în asortiment bogat cu prețuri convenabile la florarii JANOSI, Arad, Str. Eminescu (f. Deák Ferencz u.) No. 20—22. Atenție! Firma Janosi exclusiv numai în Str. Eminescu 20—22 există. Celelalte cu numele Janosi folosesc numele fals. (2887)

ARTISTICE-CULTURALE

Desființarea premiilor naționale anuale

Premiile anuale pentru proză și poezie vor fi desființate. Premiile naționale de încoronare se vor acorda din trei în trei ani. Aceste premii vor fi de 300.000 sau 500.000 lei.

Dacă s'ar fi urmat cu acordarea anuale a premiilor naționale, în zece ani ar fi fost premiați aproape toți scriitorii de valoare, rămânând să le vină rândul cărpaciilor literari.

Postul A. Cotruș în Soc. Ady

Societatea arădună „Andrei Ady” Pașea pe poetul A. Cotruș, priinte membrii ei de onoare.

Al. T. Stamatiad tradus în ungurește

În revista maghiară arădună: „Vasarnap”, Nr. 11 și 12 Mai au apărut două poezii: „Templul Iubirei” și „Urmează-ți sborul, te avântă”, ale colaboratorului nostru Al. T. Stamatiad în traducerea talentatului poet maghiar Goebel Laszlo.

Cartea ascetica a Italiei noi

Așa se intitulează un nou volum al lui Gabriele D'Annunzio care va apărea în curând la noua casă de editură „L'Oliviana”.

Acastă carte ascetică vrea să fie un îndreptar spiritual al italianului de astăzi și cuprinde bușii de proză din volumul „Lisibis a Italianilor”, precum și alte studii scrise de poet pe la 1890.

Acastă carte nouă a lui D'Annunzio e insuficientă de o înflăcărată iubire de patrie, ca toate cărțile sale din ultimul timp.

Walt Whitman

America s'a hotărât în fine să-l admite pe Walt Whitman în Olimpul național, ridicându-i un monument.

Inițiativa i-se datorește „Sculpture Committee”-ului Clubului Autorilor americani din care face parte și faimosul miliardar milionar Otto Kahn.

Stăruia, opera sculptorului Io Davidson, va fi de bronz, va avea o înălțime de zece picioare și va costa aproximativ 60.000 de dolari.

Marele poet va fi înfățișat în atitudine triumfătoare, cum s'a descris el însuși cu plină putere în poezia „Song of the open road”.

Pentru a strânge fondurile necesare Biblioteca din N. York a organizat un târg Whitmanian în care au putut fi admirate întâile ediții ale operelor poetului „Firelor de iarbă”.

și cravată neagră. Era convins să pe lângă fund trebuie să mai ai ceva formă. Toată lumea din oraș începuse să-l cunoască.

- Il vezi?
- Știu.
- Popescu Filip, de.
- Auzi d-le? Sărăcu...
- Iși va arăta superioritatea în sala Sindicatului micilor morari.
- Oncare lui, d-le. Și onoare țării care are asemenea filii
- Și oamenii își vedeau apoi de dram și de măcături. Copiii însă se țineau după el cu persistență. Parcă voiau să-l pipăie pe hainele negre, pe mânușile negre, pe cravata neagră și să vedă ei ce fel de om mai este și acesta. Ba unii îl căutau și o poirecă cu care să-l întâmpine.

Devenise popular. Așa că în ziua conferinței în sala Sindicatului micilor morari se grămădise de cu vreme un public numeros. Erau liberi cugetători cizmari, liberi cugetători tîmchiși și liberi cugetători din toate branșele. Venise și un profesor de logică dela liceu din localitate care, de și avea bătrînețu-cu-a la extremitate în setea lui pentru știință, fu silit să și asculte vata din urechi ținută acolo de azi de zile evenimentele îl dictau să facă această operație. Mai venise un pension de fete dornice de filosofie, aveau caiete pentru școala noită și așteptau atente, cu urechi în aer, primele cuvinte ale conferințarului, ca să le aștearnă pe hârtie și să le lăveje pe din afară.

Era apoi mîștii intelectuali după figură dar cărora nu li puteai ghici ocupația.

Locatarii din mahalaua respectivă a conferințarului erau de asemenea în păr; lipsa, dunnecilor s'ar fi socotit ca o insultă gravă adusă constrângerului.

Când apărui Popescu Filip în sală, fu o emoție unanimă. Era palid. La vederea publicului auditor, izbucni să mai facă doi-trei pași, apoi un gest, un zămbet, iar căpăva pași, până ajunse în față.

Și începu: Domnilor, precum zice Spentțar în cărțile sale, așa să zicem și noi când privim viața socială din toate punctele de vedere.

- Bravo, Filipe, au te știam și supt con-

Cauzele ploilor excesive din ultimul timp

Explicațiile Institutului meteorologic din București. Și anul acesta, ca de obicei, la sezonul de primăvară, am avut o perioadă ploioasă care a durat timp de mai bine de două săptămâni, începând din ziua de 18 Mai și până la 6 Iunie, când s'au potolit prin unele regiuni iar prin alte locuri au lucetat aproape definitiv.

Interesându-ne la Institutul meteorologic din București, în această privință, ni s'a comunicat că aceste ploii, — încrezate anotimpului de primăvară se d. toarec presiunii atmosferice care a fost foarte scăzută atât pe tot cuprinsul ținutului nostru cât și în restul Europei occidentale, în afară de Rusia, unde presiunea atmosferică a fost ceva mai înaltă.

Totuși în unele regiuni din Rusia, cum e ținutul Volgei, au căzut deasemeni ploii torențiale, provocând inundații.

În decursul perioadei ploioase dela noi s'a remarcat un fenomen destul de interesant: temperatura a fost scăzută sub normal.

Temperatura și presiunea atmosferică scăzute au fost influențate în special de regimul depresiv care ne-am găsit în acest interval, regim depresiv care și-a avut centrul în Germania și Polonia, ceace a înlesnit sosirea maselor de aer oceanice, încărcate cu vapori de apă rece, deci cu temperaturi scăzute sub normal.

Aceste ploii de primăvară, cari la început erau locale, s'au generalizat până acum 3-4 zile când se pare că s'au oprit.

Regiunea dobroagă și mai puțin litoralul Mării Negre nefiind favorizate de vânturile maritime, n'au fost udate aproape de loc.

Iată un tablou explicativ al ploilor căzute în această perioadă: În ziua de 18 Mai a plouat în partea de vest și Nord-vest a țării, având caracteristica unor ploii locale și de scurtă durată. Au continuat apoi în zilele de 19 și 20 Mei în partea de Vest, cantitatea cea mai mare de apă căzând la Timișoara, unde s'a înregistrat 29 mm.

În nordul Munteniei a continuat până la 6 Iunie, mai abundant în partea de sud-vest a țării.

În tot intervalul acesta ploile au însoțite de descărcări electrice și de accentuare la părțile de nord și de țării. Temperatura a fost scăzută, normală și tot astfel și presiunea atmosferică.

Începând din ziua de 6 Iunie, temperatura a revenit la normal iar presiunea atmosferică a crescut, prevestind timpumos.

O universitate chineză în Europa

Moscova (Ceps). — Universitatea chineză din Moscova, care poartă numele lui Sun Yat-Sen, e poate cea mai interesantă școală superioară, din câte există. Această universitate, nu are profesori chinezi și nici prelegeri sau manuale chinezești. Bine înțelese, că profesorii nu înțeleg pe studenții, dar au fost și cazuri când studenții nu s'au putut înțelege nici între deșii. Studenții veniți din Canton au încercat să vorbească cu cei din Sanghai și P.King, dar nu le au surdit, deoarece dialectele sunt foarte diferite.

Când s'a înființat universitatea chineză, o mare dificultate a fost alegerea limbii de predare. Numai puțini din studenții cunosc limba s'arbine; din 300 studenți chinezi cari învață la Moscova, numai 40 cunosc engleza sau o altă limbă străină. Aceștia servesc apoi de interpreti celorlalți. Ei traduc tot ce citesc, amicalor lor. La cursuri, profesorul prelege, iar studenții cari cunosc rusa sau engleza, traduc imediat în chineză.

Rectorul Universității este Karel Radk, care ține un curs asupra istoriei științei moderne. Universitatea nu posedă nici su cărți; prelegerile sunt scrise în limbă străină, apoi traduse în chineză de-a urmea editate. În afară de ce se observă încă un fenomen interesant. Studenții chinezi caută să învețe ce rețede rusești. Ei arată în această foarte multă ardoare. Studenții, cari deacum rusește, sunt în strate în câteva ore la un scurt articol din rusești, numai spre a-l putea citi la școală. Dacă învățesc cuvînt, care a înțeles, ei trebuie să le caute mai întâi în dicționar ruso-englez și deapoi într-unul englo-chinez. O parte din studenții urmează cursurile de limbă chineză pentru a învăța exprimage corectă în țării chineze se rusifică și își schimbă numele, înlocuindu-le cu rusești, Liu Bi-Son a devenit Nicolai universitatea chineză se înființează mulți Usacevi, Gugnunovi, etc. Multe acești studenți își ațineteac de către original, numai cănd primesc scrierile Patrie.

Advertisement for 'Gaz Aerian' (Aerian Gas) by 'Uzinele Comunei' (Municipal Factories), section 'Gaz Aerian'. Includes address: Arad, Str. Muciu Scevola No. 9, 11, 13. Telefon 27, 25 și 16. Biroul uzinelor din Str. Eminescu No. 4 stă la dispoziția on. Public în ce privește comenzile etc. (2454)

Advertisement for KNAPP soap. 'vopsește și curăță haine. Atelierul în Arad, Strada Episcopului Radu No. 10.' 'Loc pentru adunarea bănelor în Arad, Strada Brătianu No. 11. în edificiul Băncii Agrare Timișoara.' (2850)

Advertisement: 'Dacă vopși a curăța cețita cercetați învâșă de textile, mărunțisuri, vase de bucatărie smălțuite, măluri din sticlă, aromate și dulciatare IOAN DEUTSCH în Arad, Str. Marășești No. 4, unde toate mărfurile de sus sise se capătă pe prețurile cele mai moderate. Serviciounalul Prețuri avantajoase! (2645)

Advertisement for 'FIX X' hair cream. 'Mai estin și mai bine vopsește și curăță' 'F. FIX X' 'Intreprindere pentru vopsirea și curățirea chimică' 'Arad, Strada Gheorghe Ionescu No. 5. (2396/111)

Advertisement for 'Crema Caniculin' (Crema Caniculin). 'Dacă ori ce parte a corpului îți ascudă' 'Să nu te înfrici sau să desperiți' 'Căci în farmacia RENYI se capătă Crema Caniculin în contra sudorii' 'Care având un efect garantat sudoarea o sisteează imediat' 'Farmacia RENYI Arad, Bulev. Reg. Maria, vis-a-vis de Prefectura județului. (2705)

Advertisement: 'Răspândiți „Tribuna Nouă!”'

Advertisement for 'Mașini'. 'toffelul de articole impletite și tricotate, sweater pt. copii, lingerie, albitori colorate pt. dame, ultima modă, prețurile foarte avantajoase la Szántó Strada Eminescu (fost Deák Ferencz u.) 6, vis-a-vis dela cafenea „Cornul Vânătorului”. 2829

Advertisement for 'Buchete și cununii ocazionale frumoase'. 'flori în diferite variațiuni, în asortiment bogat cu prețuri convenabile la florarii JANOSI, Arad, Str. Eminescu (f. Deák Ferencz u.) No. 20—22. Atenție! Firma Janosi exclusiv numai în Str. Eminescu 20—22 există. Celelalte cu numele Janosi folosesc numele fals. (2887)

INFORMAȚIUNI

Către cititori

Apărirea zilnică a acestui ziar, reușind cheltuieli enorme, cari nu se satisfac decât cei cari au primit abonamentul lor, și nu există un număr foarte însemnat de abonatori cari nu sunt la curent cu costul abonamentului, rugăm stăruitor pe demnii abonatori, a căroră urgență costul abonamentului prin mandat postal și pe adresa acestei ziarului B. d. Regina Maria Arad.

Facem cel mai calduros apel, către abonajii ziarului, cari nu sunt în curent cu plata abonamentului să bi-nvățască a expedia fără întârziere abonamentul pe adresa de mai jos.

Peșemenea rugăm și primăriile comunităților rurale, cari până în prezent nu achită abonamentul să l facă de urgență.

Candidații pentru alegerea consiliului județean

vor avea loc în 23 Iunie sunt din partea partidului Liberal dl. I. George, fost prefect, din partea guvernului dl. Silviu Moldovan, iar din partea Partidului Unitar dl. dr. Borneas.

Ședințele solemne ale Academiei române

La ora 13 și la ora 14 Iunie la ora 3 se vor desfășura ședințele solemne sub președinția dlui M. S. Regelui.

La ora 13: Discursul de recepțiune la Academia a dlui Emil Racoviță cu răsunet de Gr. Antipa.

La ora 14: Ședință solemnă pentru sărbătorirea a dlui M. S. Regelui cu ocaziunea impleții de 60 ani.

Suveranii Jugoslaviei la Tekirghol

În ziua din Constanța că MM. LL. Alexandru și Regina Maria și familia vor face în vara asta o cursă la Tekirghol. Suveranii Jugoslaviei vor veni în vizită la Tekirghol și în luna Iulie și vor sta în stațiunea maritimă în mod normal.

Cursele aeriene București-Galați

Se vor deschide pe aeroportul din Galați un curs aerian cu două locuri, pilotat de un pilot român Negreanu.

Peșemenea din București a ajuns la Galați după o oră și jumătate, din cauza vântului nefavorabil. Începând de azi cursele aeriene vor continua în mod normal.

Se vor înflința două noi vămi-poștă

Ministerul de finanțe intenționează înființarea a două noi vămi poștă, una la Temșara și alta la Cerașuți deoarece la vămile înființate traficul fiind prea mare, se îngreună foarte mult lucrările și formalitățile vamale.

Tratative între social-democrații și comuniștii ardeleni

Între fruntașii muncitorilor social-democrați și comuniștii din Ardeal au avut loc tratative pentru unirea celor două fracțiuni, ca rezultat al rezultatelor alegerilor, care a fost defavorabil muncitorilor din partea social-democrației să aibă cu puțin sub 2 la sută din totalul voturilor.

Consiile de onoare pentru aviație și marină

Un decret regal, publicat în Monitorul Oficial, modifică precum urmează prevederile art. 22 și 23 din regulamentul consiliilor de onoare în armată precum urmează:

- Art. 22 — 1. Ofițerii din aeronautică sunt justificați de către consiliile de onoare ale armatei unități de uscat, pe teritoriul cărora au grădizi, în care caz însă în componența consiliului de onoare vor intra 2 ofițeri din arma respectivă luați la ordine înscrisor pe tabelul prevăzut la art. 8.
2. Consiliile de onoare pentru marina militară vor avea următoarea constituire:
  - a) Câte un consiliu pentru ofițerii inferiori pe lângă fiecare divizie de Mare și Dunăre, compus din 2 căpitani, 2 ofițeri superiori din marină ca membri și un comandor ca președinte, toți în activitate de serviciu;
  - b) Un singur consiliu pentru ofițerii superiori pe întreaga marină, compus din 4 comandori ca membri și un contra-amiral ca președinte, toți în activitate de serviciu;
  - c) Pentru ofițerii generali din marină, consiliul va fi așezat pe întreaga armată, conform art. 6, alin. c. și art. 8, alin. c. și regulamentul consiliilor de onoare.
- Art. 23. — În aceste cazuri, normele privitoare la competența n. marea ofițerilor în consilii, procedură, judecată și hotărâri, vor fi cele prevăzute prin regulamentul pentru armata de uscat.

Sevin Constant.

Plecarea dlui Mitilincu la conferința Micel Antante

Di I. Mitilincu, ministru de externe, și a fixat plecarea la Bled, la conferința ministrilor de externe Statelor Micel Antante pentru Marți 15 Iunie, cu Simponul.

Di Mitilincu va fi însoțit de d. Djuvara, consilier de legăție, ca secretar și de dl N. Danu, directorul presei și propagandei din ministerul de externe.

Situația ofițerilor aflați în funcții politice

Ministerul de război a făcut o adresă ministrului de interne prin care cere reorganizarea imediată a situației ofițerilor activi cari ocupă funcțiuni politice.

Ministerul de interne va lua zilele acestea dispozițiunile necesare.

Verificarea titlurilor de rentă austro-ungare stampilate

La începutul lunii Iulie va sosi în țară d. Dolzani, reprezentantul Comisiei de reparații, pentru verificarea titlurilor de rentă austro-ungare.

În vederea acestei verificări, serviciul Directoriei publice din ministerul de finanțe sub conducerea dlui Victor Slavescu, lucrează intens la înlocuirea tablourilor ce le necesită această verificare.

Atitudinea laburistilor la conflictul minier

Londra. — Grupul parlamentar laburist din Camera Comunelor a decis să nu prezinte o moțiune de neîncredere contra guvernului, cu privire la politica oficialității în criza minieră. Cu toate acestea deputații laburisti vor discuta în ședința de Marți a Camerei Comunelor desființarea conflictului minier.

Asasinarea unui ziarist bolșevic

PARIS. — Vescapelli, ziarist georgian, a fost împușcat ieri în Paris în momentul, când a părăsit localul Tribunalului. Asasinul este un lucrător din Georgia, care a declarat că a asasinat pe Vescapelli, deoarece a vrut să răzbuie omorârea familiei sale săvârșită de bolșevici. Vescapelli a fost în serviciul bolșevicilor și a redactat un ziar pe banii Sovietelor în Paris. Criminalul a fost arestat.

Polonia una din țările cele mai eștiae

Varșovia. (Ceps). — Din comparația prețurilor alimentelor, în Polonia și în străinătate, în intervalul de timp Februarie—Martie (înainte de catastrofa zlotului polonoz) rezultă că Polonia este una din cele mai eștiae țări europene. Așa de ex. făina de grâu costă în Polonia 7-03 dolari (pentru 100 kg.) în Franța 6-73 dolari, în Cehoslovacia 8-85 dolari, în Anglia 9 dolari, în Statele Unite 10-29 dolari. Un cost în Polonia 0-79 dolari (un kg.), în Franța 0-56 dolari, în Cehoslovacia 0-74, în Anglia 0-87 și în Statele-Unite 0-96 dolari. Z. hârlul costă în Polonia (un kg.) 0-15 dolari, în Franța 0-10 dolari, în Cehoslovacia 0-14 dolari, în Anglia 0-12 dolari și în Statele-Unite 0-12 dolari. Pielea costă în Polonia (un kg.) 0-24 dolari, în Franța, Anglia și Cehoslovacia 0-26 dolari și în Statele-Unite 0-96 dolari. Cărbunii costă în Polonia (1 tonă) 3-24 dolari, în Franța 3-23 dolari și în Statele-Unite 3-97 în Anglia 6-30 dolari și în Cehoslovacia 6-90 dolari. Petrolul costă în Polonia (100 kg.) 4-81 dolari, în Statele-Unite 2-58 dolari, în Cehoslovacia 3-92 dolari, în Anglia 5-98 dolari și în Franța 6-63 dolari. Cimentul costă în Polonia (100 kg.) 0-92 dolari, în Cehoslovacia 0-93 dolari, în Statele-Unite 1-05 dolari și în Anglia 1-39 dolari.

Automobile. Studebaker 6 cilindri, aproape nou, lumina electrică și carbit, 14 cauciucuri, 10 camere de rezervă. Fiat tip 501 nou porcare automată lumina electrică. În cea mai perfectă stare de funcțiune. În caz de garanție lalesurii de plată. Avocat: I. Szego Radna.

Programul săptămânal la Cinema Elisabeta

Duminecă după masa dela orele 3, 5, 7 și 9 va fi reprezentată marea comedie: „Zigoto și bărbatul femei mele.”

Luni seara la orele 9: „Contele Costia.”

Marți seara la orele 9: După romanul lui Cherhulis cu rolul principal de vestitul artist Conrad Weid.

Miercuri și Joi seara la orele 9: „Kolibri fata străzii”. Cu rolul principal de Ossi Oswald.

Vineri și Sâmbătă seara la orele 9: „Tălharul din Bagdad”. Film senzațional, în rolul principal cu Douglas Fernander cel mai vestitul artist de film american.

x Rachete de tenis, minge de tenis și alte articole de sport, gramofon, plăci de dans și artistice în un asortiment bogat la firma Hegedus Arad. 2840

x Cinema Malul Mureșu ui Azi și mâine cele mai noi creațiuni a lui „Zigotto”, cel mai renumit humorist american.

Începutul reprezentăției seara la orele 9/4, precis.

Activitatea Asociațiunii „Astra”

A apărut Nr. 15 din „Biblioteca Astra”. Di Ioan C. Băciă ne vorbește de „Portretele lui Mihai Viteazul”, înscris în revista „Generală, ca export (dia este funționar la „Biblioteca Academiei Române”), toate portretele cunoscute până acum ale eroului Mihai. O descriere amănunțită a fiecărui portret, și o conștientizare a surselor, după alfabet, a numerelor proprii din lucrare, contribuie ca fiecare să poată controla portretele și pe pictori. Lucrarea e întovărită de fotografii reușite. Costă 30 Lei și se găsește de vânzare atât la „Astra” din Sibiu (S. R. Șog. n. 6), precum și la librăriele noastre particulare. Broșura va face serviciul din prietenșăbtorii memoriei lui Mihai Viteazul din anul acesta, la Gurușă, Mirisău și la Turda.

A apărut Nr. 5 din revista „Astra” din Transilvania”. Numărul conține contribuțiile dlui Gh. Bogdan-Duică, Dr. Al. Borza, Dr. Coriolan Petru, Dr. Horia Petre-Petru, și a d. Maria B. Balasoiu, etc. Se publică cu apel către mamele române pentru o parte a mamele, în care să se dea întâlnirea mamele, ca cântece de legă, cântece pentru copiii mai mășori, descrieri de jocuri pentru copii și tot ce se referă la viața unei mame iubitoare de copilul ei. O cronică bogată e rezervată problemei femeiești (despre d. E. Văcăreșu, Zoe Româncescu, fetele tinere de azi, sufragii femeiești, Luxul la femei), apoi instituțiilor

noastre culturale și publicațiilor lor. O conferință pentru orașele noastre din Ardeal e chemată să se vorbească figura lumii noastre a poetului Șt. A. Iosif, ca excerpte din poeziile sale. Di Dr. Coriolan Petru sfătuiește pe tineri cum să studieze istoria ardelor și ce cărți să consulte. Florile din Muntii Apusenii le studiază directorul grădinei botanice din Cluj. Di. prof. dr. Dr. Al. Borza, Di. O. B. țiu pune la înlă „Dicționarul Acad. Rom.”, militând pentru el. Di. Bogdan Duică insistă asupra lui Ioan Russu și citază pasagi elocvente din opera lui Baritiș. Numărul 15 Lei. Aceșă adresă.

Conferințarul propagandist, di J. Năgocă a întreprins un turușu prin toate reșele, din țele de județ din Transilvania, afară de Oravița, județul Caraș. Președinți a luat contact cu conducătorii desparțimintelor centrale județene și cu autoritățile. S-a discutat: chestiunea organizării la baza noilor dispozițiuni Statuș și dia Regulamentul de școlăștiilor, Cercurilor culturale și a Regiunilor; chestiunea propagandei (conferințe, publicații, s. hiopticon, cinematograf, etc.); chestiunea bugetului (subvenții și distribuția acestora), tipăștiri pentru diferitele organizații, etc.). chestiunea localului pentru trebuințele desparțimintului; chestiunea Casei Naționale și terenului necesar pentru Casa Națională în fiecare localitate; apoi chestiunea colaborării cu diferite societăți și alte chestiuni însemnate.

Un preot uitat de sine

Chișineu, 10 Iulie

Sub era regimului liberal adesea avărea prin anticamera biroulului fostului prefect I. Georgescu un popă lungău cu spinarea încovalată, cu un barbișon, care prin părțile ardelenne se numește cioc, și cu o căciulă clobenescă lungă de o jumătate de metru în mână.

Această atranie figură s'adeș putea fi văzută și la pretura Chișineu, izstănd cu miloză să fie primit în partidul liberal, — de care clasa însă nu l'a făcut parte.

Din descrierea acestuia toată lumea va ști, că numitul este popă Cori din Sicliu.

Abia s'a s'imbalt regimul, popă Cori a dat năvala și a intrat în goașta națională țărănișștor unde însă trebuia să-și creeze ceva merite, ca să poată fi primit și așerit.

O bună ocazie a crezut părintele de a fi așiat în ziua de 4 Iulie la alegerea consiliului județean, — ținută în comuna Chișineu-Criș.

Bravul țacăș fiind pregătit și întărit cu o doză considerabilă de alcool a năvălit la sala primăriei comunale Chișineu și în fața unui numeros public — voiând bagașma să

confirme ceace a zis Barabăș Bela, că Românel este prost și dobitoc, care nu știe să facă deosebire între scroșă și nevașă-ra — cu înjurături morder s'a repetat și cu o brutalitate dobitocească a rupt portretul dlui Ion Baritișu de pe paretile primăriei, așiat pe pătate în răd cu celelăși foșș prim-miniștri, unde era și portretul dlui prim-ministru Averescu lăcă din anii precedenți, când a fost la guvern, și cu un rănjăt de cambal l-a izbit de pământ, sfărâmându-l și distrugându-l, după ce l-a călcat în picioare.

Scandalul acesta desglăștor s'a petrecut în fața unui multum de lume, care se uita cu scărșă la neobicișitul șpeacol de circ produs de vrednica slugă a Alt. rului.

Fiind vorba de distrugerea unui obiect proprietatea comunei Chișineu, cel l'a drept au făcut denunț criminal la parchet contra popii, care are cinaștea de a fi a Școalaștor, iar noi atragem atențiunea Venerabilului Consistor și a P. S. Sale dlui Episcop asupra exemplării purtării a cinstișșilor țacăș, care purtare nu face cinaște serviciul țacăștarului.

Correspondent.

Ultima oră

Declarațiunile dlui ministru al agriculturii

CLUJ. — Di Garoflid, ministru al agriculturii a primit ieri pe redactorul Radorului în locuința sa din hotelul Astoria, și l-a dat următorul interviu:

— Guvernul va face tot posibilul ca legea agrară, legiferată de guvernul Averescu, să fie executată cât mai curând posibil, așa încât cei îndreptățiți să ia în posesiune definișșivă pământul expropriat. Executarea legii agrare s'a săvârșit în Basarabia deja în anul trecut, precum și în vechiul Regat sunt numai foarte puține chestiuni de tranșeat. Numai în Transilvania progesează încet procedura exproprierii, așa încât în Ardeal sunt foarte puține comune, unde toți îndreptățișșii ar fi intrat în posesiunea pământului expropriat. E de notat de pildă, că în județul Clujului numai o singură comună a fost dată în posesiunea pământului expropriat. Aceasta situație anormală însă va fi remediată de actualul guvern, și vom face eforturi ca reforma agrară să nu mai fie la ordinea zilei. Totodată vom îngriji și de aceia, ca abuzurile săvârșite până acum să fie deasemenea remediate. Precum și ilegalitășșile să fie îndreptate. Însă nici vorbă nu poate să fie de modificarea legii agrare, deoarece legea va fi aplicată în întregime.

protejat și din partea guvernului prin revizia tacselor vamale. Tacsesele vamale ale animalelor au și fost reduse de guvern.

Alegeri de balotaș

CLUJ. — Eri s'a ținut balotașul pentru consiliul județean în județul Cluj. Prefectura județului însă până în prezent nu a dat nici un comunicat oficial despre rezultatul balotașului. Conform declarației partidului național, opoziția unită a intrat în majoritate voturilor și a învins cu 3000 voturi.

Panamaua dela Cluj

CLUJ. — În cauza panamalelor descoperite la uzinele electrice din Unișș parchetul a interogat pe di Roată, directorul uzinelor. Cercetarea continuă în contra directorului, deoarece acușele aduse par verosimile.

Sosirea delegatului român dela Roma

BUCUREȘTI. — Di Manoișescu, subsecretar de stat la finanțe, a comunicat azi telegrafic, că va sosi din Roma în ziua de 17 cr.

Afacerea Cernat

BUCUREȘTI. — Tribunalul din București a prelungit eri areștul preventiv al maiorului Cernat, fost director general al inchișșorilor.

Raid-ul de automobile

BUCUREȘTI. — Participanșșii raidului de automobil au sosit ieri în Capitală. Rezultatul exact va fi publicat astăzi. Principele Nicolae a făcut în tregul program împreună cu concurenșșii.

Nouii examenașșii pentru dentișști

BUCUREȘTI. — Domnul Lupaș, ministru al sănătății publice, a hotărât că pe ziua de 1 Octombrie a. c. va înființa o instituție separată pentru dentișști. Revizia și examinarea dentișștilor făcute pe baza legii sanitare a lășat numai pușșini dentișști la liberă practică. Prin urmare di ministru va deschide un curs nou pentru dentișștii nereușșii și șșperă că concurenșșii vor reușși la examen.

Economice.

Sărurile de potasiu din Polonia

Varșovia. (Cops). — Cele mai mari depozite de săruri de potasiu din Polonia se află în Galiția orientală (Kolusz și Stebnik) evaluate la ca. 29 milioane tone. În sfera de acțiune au mai fost descoperite depozite de săruri de potasiu în minele din Kujawa-Poznań, în Inowrocław, Sabis, Fapno și Gorz. În această regiune sărurile nu sunt exploatare, în schimb însă exploatarea în Galiția orientală este foarte bine organizată. Exploatarea sărurilor se face aici de către o societate anonimă, ale cărei acțiuni sunt 2/3 în mână statului, iar 1/3 aparține partizilor. Producția sărurilor de potasiu a crescut foarte repede. Pe când în 1913 nu s'a produs decât 81.420 tone (500 lucrători), în 1925 producția a ajuns la 169.420 tone (549 lucrători). Cu toate acestea, numai o mică parte din producție a fost vândută, restul a fost lăsat în mine. Căuza este că sărurile de potasiu galițiene sunt inferioare în ce privește calitatea sărurilor germane și au din această pricină, o valoare mai mică pentru agricultură. Pentru înlăturarea acestei neajunsuri se va construi în curând o fabrică pentru concentrarea sărurilor galițiene. Deoarece însă, aceste fabrici trebuie să aibă pentru început mari cantități de materii prime la dispoziție aproape întreaga producție a anului trecut, a fost lăsată în mine. Deși, sărurile de potasiu neconcentrate au, după cum am spus mai sus, o valoare mai mică decât sărurile germane, totuși, s'a exportat destul de mult peste graniță. Astfel în 1925 s'a exportat 3865 tone în Cehoslovacia, România și Austria.

Intrebuintarea sărurilor de potasiu în agricultură este în continuă scădere în timp ce în 1913 s'a întrebuințat în Polonia 910.650 tone, consumul a fost în 1923 numai de 139.000 tone, în 1924 60.000 tone, iar în prima jumătate a anului 1925 70.000 tone. Explicația acestui fenomen trebuie căutată, pe deoparte în scumpirea relativă a sărurilor, pe de alta în faptul că aceste săruri trebuie să stea în pământ 10 luni, pentru ca efectul să fie complet. Tocmai această condiție este nefavorabilă întrebuințării sărurilor de potasiu, deoarece la actualele dobânzi mari din Polonia agricultorii caută să și vândă cât mai repede cerealele. Din această cauză, consumul sărurilor de potasiu în Polonia este numai de 18 (în 1922) până la 30 la sută (în 1925) din consumul de dinaintea războiului. Cele mai multe săruri de potasiu au fost întrebuințate în ultimul timp în fosta Polonie germană (53-4%) apoi în fosta Polonie rusească (32%) și cel mai puțin în Galiția (14-6%). Deși consumul sărurilor de potasiu și în continuare scade, producția indigenă n'a putut livra toate cantitățile necesare, așa că a trebuit să se mai importe din Germania, în 1924 34.000 tone și în 1925 43.000 tone săruri.

În cercurile conducătoare se speră că în scurt timp industria indigenă a sărurilor de potasiu va lua o mare dezvoltare și importul din Germania va scădea. Pentru aceasta e nevoie însă de capital și de aceea se vorbește de înființarea unei mari societăți pe acțiuni, cu participarea statului și a capitalului american.

—00—

Devizele și valuta.

Răscălar, 12 Iunie 1926

SURSA.

Zurich	Deschiderea:	Încădererea:
Berlin	122.95	123.00
Amsterdam	207.55	207.60
New-York	516.50	516.12
Londra	2513.70	2513.25
Paris	1525.—	1528.25
Milano	1875.—	1890.—
Praga	1529.50	1531.50
Budapesta	72.35	72.20
Belgrad	911.50	912.50
București	220.—	217.50
Varșovia	42.57	—
Viena	72.95	72.95

Curaul devizelor București pe ziua de 12 Iunie 1926.

	Corat:
Paris	7.15
Berlin	56.50
Londra	1155.—
New-York	237.—
Italia	8.72
Elveția	46.—

	Corat:	Marci:
Viena	33.60	—
Praga	7.05	—
Budapesta	33.00	—
Napoleon	840.—	—
Elvețieni	45.—	—
Mărci	55.—	—
Leva	165.—	—
Lire otomane	128.—	—
Sterline	1145.—	—
Francii	7.50	—
Italiaci	8.70	—
Drachme	2.80	—
Dinari	4.15	—
Dolari	237.—	—
Marea poloneză	24.—	—
Coroana austriacă	—33.50	—
Maghiară	—33.50	—
Cehoslovacă	7.10	—

Somne distinctive infalibile:

Numele „**FRANCK**” și Rășnita de cafea se disting în special pe noul ambalaj al cutiilor de culoare maro albă albastră.

„**Veritabil Franck**” este recunoscut ca superior în ce privește aroma, gustul și spornicia.

2866/IV

„ASTRA” Prima Fabrică Română de Vagoane și Motoare S. A. Arad

Direcțiunea Generală: București Str. Lascăr Catargiu 11.

Uzine: Arad.

Adresa telegrafică: Vagonaștra București Vagonaștra Arad.

Scriitori București: Casața poștală 136.

Arad: Calea Auroi Vialca.

Orice fel de vagoane de persoane, de marfă și de lux, vagoane cisterne (de spirit, petrol și benzină). — Vehicule industriale, forestiere și agricole. — Construcțiuni de fier, stâlpi nituiți. — Piese de mașini forjate. — Zdrobitoară de cânepă. — Poduri de fer. Piese de fontă și de metal. — Cazane de aburi, rezervoare (pentru apă, spirit, petrol și benzină) de orice formă și mărime. — Piese de rezervă pentru vagoane normale și vagoane cisterne. (1629)

Oferte și devize la cerere.

Mica publicitate

Planina pe vânzare pentru începători pe prețul 25.000 Lei, la directorul Școlii de Arte și Meserii Arad, între orele 10 și 1 a. m. (2893)

Festival!

Comitetul școlar al Școlii medii de stat din Aradul Nou aranjează la 13 Iunie (în caz de timp nefavorabil la 20 Iunie) în „Grădina Verde” un

Mare Festival Poporal

cu programul următor:

1. Plecarea cu orchestră la orele 2 1/2.
2. La ora 3: Jocuri hazii. Diferite întreceri de alergare. Trageri de funii de către

elevi. Spargere de oale. Intrecere în pași de melci. Fugă în sac. Duel de cocoși. Intrecere de roabe. Vânătoare de noroc. Aruncare de verigi și alte producțiuni vesele.

3. Cântece românești și germane executate de corul școlii.

4. Exerciții libere de gimnastică. Dansuri, piramide, jocuri gimnastice.

5. Cântece populare. Concurs de frumusețe. Confetti.

Prețul de intrare, împreună cu impozitul pentru ațuși: **20 Lei**, pentru elevi: **10 Lei**.

Dela ora 9 seara până la ora 5 dimineața dans pt. adulți.

Concurs de frumusețe. Premiul I: Un portret relief. (Executat de prof. L. Kováts).

— Intrarea pentru serata dansantă Lei 25. Renunța muzică de goarne din Aradul Nou. Având în vedere scopul cultural susprăpărit se primesc cu mulțumire.

(2091) COMITETUL ȘCOLAR.

Funcționar, perfect în română maghiară, traducător, dactilograf, caută post eventual birou advocațional. Adresa la Administrația ziarului după masă.

Extras din publicațiile de via publică.

În sarcina, rizecul și spesele întârziat Tiberiu Soltész, se vor baza § lui 306 a Cod. Com. la publicam, care se va ține în ziua douăzecișitru Iunie 1926 la orele d. m. în biroul și cu intervenția publică Dr. Eugen Beles în Arad, tiamn No. 2. Mărfurile date în gaj cerile comerciale și anume: 15 cm lăzi ață circa 4000 duzine a 400 lire de cap de căne, cu prețul de 612.000 Lei, aceleia care va oferi eventual însă se vor vinde și sub strigare.

Amatorii au să depună 10% de strigare în mâinile notarului vadiu și după adjudecare trebuie să întregul preț cu taxele erariale cu condițiunile de vânzare publică vedea în biroul notarului public iar marfa și tabloul detaliat a se pot vedea în zilele 21, 22 și orele 3-5 d. m. în magazie firmă dru Markovits expeditor Arad, Regina Maria No. 9.

Arad, la 11 Iunie 1926.

Dr. GAVRIL KE

advoca

Cele Ferate Arad-Podgoria

Valabil dela 15 Martie

Mersul trenurilor

Trenuri de persoane						Trenuri de persoane					
2	4	6	8	10	Klm.	Arad-Ghioroc			Trenuri de persoane		
cu clasa I și III-a						cu clasa I și III-a			cu clasa I și III-a		
510	890	1120	1430	1800	—	Arad	715	957	1334	1634	2094
514	894	1124	1434	1804	1:1	Arad C. F. R.	712	954	1331	1631	2091
						Halta 1					
						Micălaca nouă					
521	891	1131	1441	1711	2:5	Micălaca	7:5	947	1314	1624	1954
526	820	1139	1449	1719	6:7	Glogovaț	6:57	936	1309	1616	1946
539	829	1140	1450	1729	11:6	Măndruțoc	6:47	930	1259	1606	1936
						Halta Măndruțoc-Cicir					
544	834	1154	1504	1834	12:9	Cicir	6:41	934	1251	1601	1931
553	843	1203	1513	1843	16:3	Sâmbăteu	6:32	915	1212	1552	1922
604	854	1214	1524	1854	21:4	Ghioroc C. F. R.	6:21	914	1231	1541	1911
						Halta 3					
607	857	1217	1527	1857	22:3	Ghioroc plața	6:17	910	1227	1537	1907
						PL					
Trenuri de persoane						Trenuri de persoane					
102	104	106	108	110	Klm.	Ghioroc-Pâncota			Trenuri de persoane		
cu clasa I și III-a						cu clasa I și III-a			cu clasa I și III-a		
617	909	1217	1537	1907	—	Ghioroc plața	6:06	858	1218	1528	1858
622	904	1232	1542	1912	1:1	Cuvin	6:02	855	1214	1524	1854
						Halta 5					
						Halta 7					
631	912	1241	1551	1921	4:7	Covășinț	5:53	847	1209	1515	1845
						Halta Covășinț com.					
						Halta 8					
						Halta 9					
						Halta 9a					
						Halta 10					
650	928	1300	1610	1946	11:5	Poala muntelui	5:44	831	1146	1457	1826
658	936	1308	1618	1945	13:6	Halta 12					
						Șiria	5:25	823	1137	1447	1817
						Halta 13					
						Halta 14					
707	945	1317	1627	1957	16:5	Calșa	5:16	814	1128	1438	1808
712	950	1322	1632	2002	19:9	Măsca	5:11	809	1123	1433	1803
718	956	1328	1638	2008	20:7	Pâncota gară	5:05	803	1117	1427	1797
						Halta 16					
						Halta 17					
722	1000	1342	1642	2012	22:2	PL	5:00	758	1112	1422	1792
						Pâncota comuna					
Trenuri de persoane						Trenuri de persoane					
202	204	206	208	210	Klm.	Ghioroc-Radna			Trenuri de persoane		
cu clasa I și III-a						cu clasa I și III-a			cu clasa I și III-a		
811	927	1231	1537	1907	—	Ghioroc plața	6:05	856	1216	1519	1859
						Halta 17					
						Halta 18					
						Halta 19					
829	937	1231	1545	1911	2:3	Micș	5:58	850	1212	1522	1852
						Halta 21					
						Halta 22					
831	936	1241	1555	1921	5:4	Păuliș	5:52	841	1201	1512	1842
						Halta 23					
841	924	1288	1605	1933	9:1	Barațca	5:46	835	1154	1504	1834
						Barațca halta					
851	935	1301	1611	1941	10:0	Cladova	5:39	827	1145	1455	1826
						Halta 25					
						Radna comuna					
851	940	1312	1622	1952	13:9	Gara C. F. R.	5:30	816	1134	1444	1814
						Radna gară					

Leopold Weisz

Atelier fotografic, vis-a-vis cu cafenea Dacia. Arad, Bulev. Reg. 22. În pavilionul din dosul curții. Dau o mare importanță pentru confecționarea a portretelor despre copii.

La „RESTAURANTUL MALUL MUREȘULUI” azi, și în fiecare zi dela orele 6 până la orele 8 seară **concertează Muzica Militară,** unde se servește de

Festul restaurant (Vademmer) „Omul Săbăteț” este renovat din nou și aranjat frumos, cu grădinărie acoperită, unde zilnic se capătă vinuri de Drăgășani, bere de „Brigader”. Bucătărie românească cu grătar. — Rog sprijinul binevoitor onor. public